

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD- 4101-011-03/2014

P/14/056

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/056 – „Organizacja i utrzymanie kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpieli”.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Małgorzata Motylow, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90486 z dnia 16 czerwca 2014 r. 2. Witold Dąbrowski specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90487 z dnia 16 czerwca 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Sopocie, ul. Kościuszki 23, 81-704 Sopot (dalej: „PSSE”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Anna Kapuścińska, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sopocie (dalej: „PPIS”). (dowód: akta kontroli str. 5-9)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działania PPIS w Sopocie w zakresie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli położonych na terenie Miasta Sopot oraz wykonywania obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych w latach 2012-2014 (I półrocze).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą oceny pozytywnej jest:

- prawidłowe sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli, zlokalizowanych na terenie Miasta Sopot;
- prawidłowe wykonywanie obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych wobec organów wykonawczych gminy, organizatorów kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli oraz Wojewody Pomorskiego, Wojewódzkiego i Głównego Inspektora Sanitarnego.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Sprawowanie nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpiel.

1.1. W latach 2012-2014 (I półrocze) w Mieście Sopot² funkcjonowały kąpieliska oraz miejsca wykorzystywane do kąpiel.

W 2012 r. – cztery kąpieliska: „Kamienny Potok-Koliba”, „Łazienki Północne-Grand Hotel”, „Łazienki Południowe – Karlikowo”, „Zdrój”. Organizatorem wszystkich kąpielisk był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sopocie (dalej: „MOSIR”) oraz sześć miejsc wykorzystywanych do kąpiel, których organizatorami były podmioty prywatne.

W 2013 r. – dwa kąpieliska: „Kamienny Potok-Koliba”, którego organizatorem był podmiot prywatny oraz „Łazienki Południowe”, którego organizatorem był MOSIR oraz dziewięć miejsc wykorzystywanych do kąpiel, których organizatorami były podmioty prywatne.

W 2014 r. (I półrocze) – dwa kąpieliska: „Kamienny Potok-Koliba”, którego organizatorem był podmiot prywatny, oraz „Łazienki Południowe”, którego organizatorem był MOSIR oraz osiem miejsc wykorzystywanych do kąpiel, których organizatorami były podmioty prywatne.

W okresie objętym kontrolą zmniejszenie liczby kąpielisk, jak wyjaśnił PPIS, z czterech do dwóch, było spowodowane względami finansowymi tj. wysokimi kosztami utrzymania i funkcjonowania kąpielisk. Kąpieliska Łazienki Północne – Grand Hotel i Zdrój zostały zamienione na miejsca wykorzystywane do kąpiel.

W okresie objętym kontrolą zarządzającym całym obszarem wodnym na terenie Miasta Sopot był Urząd Morski w Gdyni.

(dowód: akta kontroli str. 41-42; 149; 153; 265, 304; 307)

W latach 2012-2014 (I półrocze) Prezydent Miasta Sopotu przekazał PPIS w celu zaopiniowania projekty uchwał Rady Miasta Sopotu w sprawie wykazu kąpielisk na terenie Gminy Miasta Sopotu. Projekty wpłynęły: 9 lutego 2012 r., 28 marca 2013 r., oraz 21 marca 2014 r. w terminie określonym w art. 34a ust. 9 upw, tj. do 15 kwietnia. Dokumentacja dołączona do projektów była kompletna i spełniała wymagania art. 34a ust 3 i 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne³ (dalej: „upw”). PPIS wszystkie otrzymane projekty uchwał zaopiniował pozytywnie wydając postanowienia: 15.02.2012 r., 5.04.2013 r., 25.03.2014 r.

W okresie objętym kontrolą Prezydent Miasta Sopotu przekazał PPIS podjęte uchwały Rady Miasta Sopotu w sprawie wykazu kąpielisk wraz z czasem trwania sezonu kąpielowego. Uchwały Rady Miasta Sopotu wraz z liczbą uchwalonych kąpielisk oraz ich wykazem zostały przedstawione PPIS w następujących terminach: 31 maja 2012 r., (cztery kąpieliska), 20 maja 2013 r. (dwa kąpieliska), 17 czerwca

² Uchwała Nr XI/115/2011 Rady Miasta Sopotu § 14 – w sprawie uchwalenia statutu Miasta Sopotu

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 145 ze zm.

2014 r. (dwa kąpieliska). Liczba kąpielisk w trakcie trwania poszczególnych sezonów kąpielowych nie ulegała zmianie. Uchwały w sprawie wykazu kąpielisk informowały o czasie trwania sezonu kąpielowego: w 2012 r. – czas trwania sezonu kąpielowego – 22.06.- 31.08.; w 2013 r. czas trwania sezonu kąpielowego - 15.06.- 15.09.; w 2014 r. czas trwania sezonu kąpielowego jedno kąpielisko od 15.06.- 15.09, drugie kąpielisko 25.06 – 31.08.

(dowód: akta kontroli str. 11-38; 120-153; 277-307)

W okresie objętym kontrolą PPIS dla każdego zgłoszonego kąpieliska w Mieście Sopot wyznaczył punkty poboru próbek wody tj.: w 2012 r. dla czterech kąpielisk wyznaczono siedem punktów poboru; w 2013 r. dla dwóch kąpielisk wyznaczono cztery punkty poboru, w 2014 r. dla dwóch kąpielisk wyznaczono również cztery punkty poboru.

Wyznaczone w 2012 r. dla poszczególnych kąpielisk punkty poboru nie uległy zmianie w okresie objętym kontrolą.

W latach 2012-2014 (I półrocze) PPIS w ramach kontroli urzędowej pobierał próbki wody przed rozpoczęciem każdego sezonu z dwóch punktów każdego kąpieliska, tj zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli⁴ (dalej: „rozp. njw”). W trakcie trwania sezonów kąpielowych nie zaistniały sytuacje mogące powodować pogorszenie jakości wody w kąpieliskach⁵, wobec tego nie pobierano dodatkowych próbek w ramach kontroli urzędowej.

W latach 2012-2014 (I półrocze) jedyną przyczyną pogorszenia jakości wody było wystąpienie zakwitów sinic (jednodniowe w trakcie sezonów kąpielowych), każdorazowo PPIS wydał ocenę o nieprzydatności wody do kąpieli we wszystkich kąpieliskach oraz przeprowadzał kontrolę wizualną o której mowa w art. 163 ust. 4 pkt 2 upw.

W okresie objętym kontrolą organizatorzy kąpielisk zgodnie z art. 163 ust. 3-4 upw wykonywali badania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej na podstawie ustalonych w porozumieniu z PPIS harmonogramów poboru próbek wody z ustalonych punktów poboru. Badania te wykonywane były na podstawie umów zawartych w poszczególnych latach objętych kontrolą, pomiędzy Gminą Miasta Sopotu, a PSSE na pełny zakres badań dla wszystkich kąpielisk. Nie wystąpiły przypadki zawieszenia harmonogramów pobierania próbek wody przez organizatorów kąpielisk.

⁴ Dz.U. Nr 86, poz. 478.

⁵ Zakwit sinic w dniu 6 lipca 2012 r. powodujący nieprzydatność wody do kąpieli w 4 kąpieliskach stwierdzony po kontroli wewnętrznej oraz wizualnej urzędowej, o czym PPIS ostrzegł wydając Komunikat nr 1/12 z dnia 5.07.2012 r. oraz na stronie serwisu kąpielowego. Zanieczyszczenie ustąpiło w dniu 7.07.2012 r. oraz w dniu 9 lipca 2013 r. PPIS ostrzegł Komunikatem nr 1/13 o zagrożeniu wystąpienia zakwitów sinic w jednym kąpielisku. Zagrożenie ustąpiło w dniu 10 lipca 2013 r. co potwierdziła kontrola wewnętrzna oraz wizualna kontrola urzędowa.

W okresie objętym kontrolą organizatorzy miejsc wykorzystywanych do kąpielii przekazali PPIS wyniki badań jakości wody zgodnie z postanowieniami art. 34d ust.1 upw.

(dowód: akta kontroli str. 39; 44-46; 53-70; 98-117)

Wszystkie oceny umieszczane były na stronie internetowej PSSE www.psse.sopot.pl, <http://psse.sopot.pis.gov.pl>.

W okresie objętym kontrolą PSSE świadczyła pełną obsługę w zakresie badań wody dla wszystkich kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpielii. Inne laboratoria nie wykonywały badań w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatorów tych obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 338-381)

W latach 2012-2014 (I półrocze) PPIS przeprowadził w sezonach kąpielowych kontrole urzędowe odpowiednio: w 2012 r. w kąpieliskach – 24 kontrole, w miejscach wykorzystywanych do kąpielii – dwie kontrole, w 2013 r. w kąpieliskach – 26 kontrole, w miejscach wykorzystywanych do kąpielii 15 kontrole, w 2014 r. w kąpieliskach – dwie kontrole. Kontrole urzędowe przeprowadzane były w związku z zakwitami sinic, występującymi makroalgami i fitoplanktonem lub sprawdzeniem prawidłowego funkcjonowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpielii.

(dowód: akta kontroli str. 248-252; 260-269; 382-385)

W poszczególnych latach badanego okresu PPIS dokonywał ocen jakości wody w kąpieliskach stosownie do § 6 rozp. njw. Oceny bieżące (zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1): w 2012 r. – dziesięć po badaniach bakteriologicznych i cztery po kontrolach wizualnych; w 2013 r. – 11 po badaniach bakteriologicznych oraz dwa po kontrolach wizualnych; w 2014 r. – dwa po badaniach bakteriologicznych. Oceny te PPIS przekazywał niezwłocznie organizatorom kąpielisk, tj zgodnie z art. 34e ust 2 upw. Wszystkie oceny były pozytywne, z wyjątkiem ocen dotyczących zakwitów sinic, z powodu których PPIS stwierdził jakość wody nie spełniającą wymagań. W okresie objętym kontrolą PPIS dokonał dwóch ocen sezonowych kąpielisk, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 2 rozp. njw, tj. po każdym sezonie kąpielowym.

W okresie objętym kontrolą nie było obowiązku klasyfikacji wody w kąpieliskach, o którym mowa w załączniku 3 do rozp. njw oraz § 16 tego rozporządzenia. Woda zostanie sklasyfikowana według ww. załącznika po czterech sezonach, czyli po 2014 r.

PPIS wykonał bieżące oceny jakości wody w miejscach wykorzystywanych do kąpielii, w 2012 r. dwanaście ocen dla sześciu miejsc, w 2013 r. osiemnaście ocen dla dziewięciu miejsc, w 2014 r. – osiem ocen dla ośmiu miejsc. Oceny te PPIS przekazywał niezwłocznie organizatorom miejsc wykorzystywanych do kąpielii. We wszystkich wydanych ocenach stwierdzono wodę przydatną do kąpielii. Działania PPIS w powyższym zakresie były zgodne z § 7 rozp. njw.

W okresie objętym kontrolą w PSSE zadania związane ze sprawowaniem nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpielii

wykonywały cztery osoby. Zasoby kadrowe i sprzętowe dla potrzeb wykonywania ww. zadań były wystarczające.

(dowód: akta kontroli str. 10; 55-117; 156-244; 309-337)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁶ działania PPIS w zbadanym powyżej zakresie.

2. Współpraca z organami wykonawczymi gmin oraz organizatorami kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli

2.1. W okresie objętym kontrolą współpraca z organizatorami dotycząca nadzoru nad kąpieliskami i miejscami wykorzystanymi do kąpieli polegała m.in. na ustaleniu do dnia 15 czerwca każdego roku harmonogramu pobrania próbek wody z kąpielisk przez organizatorów, dokonywaniu weryfikacji stwierdzonych zagrożeń szczególnie zakwitów sinic w sezonie kąpielowym, dokonywaniu oceny kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatorów, uczestniczeniu w ustaleniu zapisów na tablicy oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli.

W ramach współpracy z organizatorami kąpielisk i w celu ochrony zdrowia i życia ludzi PPIS umieszczał na stronach internetowych PSSE www.psse.sopot.pl lub <http://psse.sopot.pis.gov.pl> aktualne informacje o jakości wody w kąpielisku, umieszczał tam również zalecenia dla kąpielących.

Na stronie internetowej PSSE zamieszczono nr telefonu komórkowego 609 690 939, pod którym o każdej porze istnieje możliwość uzyskania aktualnej informacji o jakości wody, wydanych zaleceniach i ostrzeżeniach dla kąpielących. Pracownicy w okresie objętym kontrolą, brali udział w „odbiorach plaży przed rozpoczęciem sezonu turystycznego”. W trakcie tych odbiorów przeprowadzali kontrole sanitarne. W trakcie sezonów kąpielowych PSSE przeprowadzał kontrole m.in. w zakresie oceny wykonywania przez organizatorów kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli obowiązków wynikających z art. 163 ust. 4 oraz 34c ust. 1 i 34 d ust. 1–3 upw.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły sytuacje w następstwie których, PPIS zobowiązywał organizatorów kąpielisk do ustalenia przyczyny zanieczyszczenia i podjęcia stosownych działań w celu poprawy jej jakości.

PPIS w latach 2012-2014 (I półrocze) nie wydawał również decyzji o zakazie kąpieli, jedynie dwie bieżące oceny o nieprzydatności wody do kąpieli z uwagi na nadmierny zakwit sinic.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

PPIS w okresie objętym kontrolą nie wydawał także decyzji o zakazie kąpieli w miejscach wykorzystywanych do kąpieli, nie stwierdzano również jakości wody nieprzydatnej do kąpieli.

PPIS w ww. okresie nie nakładał grzywien na organizatorów kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli z powodu niestosowania wymagań przepisów prawa dotyczących zapewnienia właściwej jakości wody.

(dowód: akta kontroli str. 44-46; 150-152; 212-276; 308-312)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania PPIS w zbadanym powyżej zakresie.

3. Wykonywanie obowiązków informacyjnych wobec organów wykonawczych gmin, organizatorów kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą PPIS, zgodnie z art. 34 e ust. 2 upw, przekazywał organizatorom kąpielisk informacje dotyczące ocen jakości wody w kąpielisku i wydał łącznie 31 ocen jakości wody. Były to oceny: bieżące - wydawane niezwłocznie po otrzymaniu wyników badania próbek wody (łącznie 29), oraz oceny sezonowe wydawane po zakończeniu sezonu (łącznie dwie). Oceny te zostały przekazane niezwłocznie organizatorom kąpielisk. W ocenianym okresie, w związku z niepodejmowaniem przez PPIS decyzji o zakazie kąpieli, nie powstał obowiązek informacyjny określony w art. 163 b ust. 2 upw. PPIS w okresie objętym kontrolą wydawał jedynie bieżące oceny o nieprzydatności wody do kąpieli z uwagi na nadmierny zakwit sinic (w 2012 r. – dwa razy – 06 lipca i 28 lipca, w 2013 r. – 09 lipca).

(dowód: akta kontroli str. 55-104; 117; 154-257; 309-382)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania PPIS w zbadanym powyżej zakresie.

4. Wykonywanie obowiązków informacyjnych wobec Wojewódzkiego i Głównego Inspektora Sanitarnego.

W latach 2012-2014 (I półrocze) nie zaistniały przesłanki do zawieszenia harmonogramu poboru próbek wody do badań przez organizatorów kąpielisk. Wobec powyższego PPIS nie sporządzał do Głównego Inspektora Sanitarnego sprawozdań przedstawiających przyczyny jego zawieszenia o którym mowa w art. 163a ust. 3 upw. Natomiast pozostałe wymagane dane tj. dotyczące identyfikacji kąpielisk, jakości wody, oraz zagrożeń w kąpieliskach były przesyłane do Głównego Inspektoratu Sanitarnego w celu dalszego wykorzystania i przekazania do Komisji Europejskiej tj. zgodnie z art.163c ust. 1 i 2 upw.

Dane przekazywane były przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego i po jego zakończeniu. Przed rozpoczęciem sezonu: w 2012 r. – 30 maja, w 2013 r. – 17 czerwca, w 2014 r. – 16 czerwca. Po sezonie: w 2012 r. – 10 grudnia, 2013 r. – 27 listopada.

(dowód: akta kontroli str. 118-119; 258-259; 402-410)

Główny Inspektor Sanitarny prowadzi tzw. "Serwis Kąpieliskowy" na stronach <http://gis.gov.pl>, gdzie są informacje przekazywane przez PSSE, dotyczące sopockich kąpielisk. Dane te wprowadzane są na bieżąco wyłącznie drogą elektroniczną i natychmiast po wprowadzeniu widoczne dla osób odwiedzających stronę. Również PPIS bieżącą ocenę jakości wody zamieszczał na stronie internetowej www.psse.sopot.pl. Dane dotyczące wyników badania próbek wody z kąpieliska wprowadzane były także przez wyznaczonego pracownika PSSE do bazy wyników badań wody. Ww. dane zapisane w bazie EXCEL i przekazywane były po zakończeniu każdego kwartału do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, który prowadzi bazę dla całego województwa.

Na bieżąco wszystkie dane wprowadzane są także do serwisu kąpieliskowego prowadzonego przez GIS na stronie <http://gis.gov.pl>.

(dowód: akta kontroli str. 260-276)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania PPIS w zbadanym powyżej zakresie.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Gdańsk, dnia 05 września 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontroler:
Witold Dąbrowski
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis